

Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta humanitných vied
Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Metodika tvorby základnej bázy dát k Chronológii dejín
knižníc na Slovensku

Žilina 2021

ÚVOD

Projekt je interdisciplinárny a uskutoční sa v odboroch Knižničná a informačná veda (sociálne aspekty) a Historické vedy a archeológia. Výstupy projektu budú zamerané na inovatívne sprístupnenie poznatkov o dejinách knižníc, ktoré tvoria fundamentálnu súčasť kultúrneho dedičstva odzrkadľujúcu kultúrnu, spoločenskú a výchovno-vzdelávaciu úroveň Slovenska a Slovákov a poskytujúcu nevyvrátiteľné dôkazy o vklade Slovenska do európskeho kultúrneho dedičstva. Projekt je zameraný na primárnu heuristiku a základný výskum v oblasti získavania informácií a pertinentných pramenných dokumentov, ktoré podajú dôkaz o intelektuálnej úrovni obyvateľstva žijúceho na území dnešného Slovenska od obdobia stredoveku, ktorej dokladmi je zbierkotvorná činnosť vyúsťajúca do vzniku knižných zbierok, neskoršie knižníc. V súčasnosti nevidujeme informácie, ktoré by podávali prehľad o zakladaní, rozvoji i zániku knižníc rôzneho typu, vlastníkov i zamerania. Výskumnou témou projektu je získanie primárnych a pramenných dát, ktoré vytvoria a budú prezentovať chronologický retrospektívny pohľad na dejiny knižníc v prostredí digitálneho informačného priestoru. Výskumným problémom je materiálová dokumentácia konkrétnych prejavov zbierkotvorenej činnosti a základných momentov inštitucionalizácie knižníc. Špecifickým výskumným problémom projektu je vizualizácia získaných dát prostredníctvom nových technológií a ich propagácia v kontexte popularizácie vedy. Všeobecný rámcový cieľ projektu vychádza z poznania, že súčasná úroveň informačných a komunikačných technológií poskytuje prostriedky na rekonštrukciu siete knižníc s interaktívnym prístupom pre širokú verejnosť.

CIELE PROJEKTU

Ciele projektu súvisiace s metodikou tvorby základnej bázy dát k Chronológii dejín knižníc na Slovensku:

1. Pasportizácia pertinentných dát nachádzajúcich sa v archívoch, knižniciach a sekundárnych zdrojoch na Slovensku a v zahraničí.
2. Vedeckým cieľom projektu je systematický heuristický prieskum a výskum dejín knižníc (zachovaných i nezachovaných) v priereze storočiami, identifikácia dokumentov k dejinám knižníc na Slovensku, prípravu digitálnych kópií primárnych dokumentov k dejinám knižníc, budovanie informačnej otvorenej databázy k dejinám knižníc.
3. Vytvorenie chronológie dejín knižníc od počiatkov (12. storočie) do roku 2020.
4. Sprístupnenie získaných dokumentov i následnej syntézy poznatkov formou štúdií, publikácií a softvérových riešení najmä v digitálnom informačnom priestore
5. Popularizácia poznatkov prostredníctvom webového sídla a vedeckých podujatí

ZÁKLADNÁ BÁZA DÁT

Základná báza dát k projektu sa skladá:

1. Predmetové heslá k skúmanej problematike
2. Súhrn sekundárnej literatúry k problematike
3. Heslá ku Chronológii dejín knižníc na Slovensku od počiatkov až po rok 2020
- 4.

PRÍSTUPY DO ZDIEĽANÉHO PROSTREDIA

Všetky časti základnej bázy dát sú dostupné pre riešiteľov v zdieľanom prostredí:

Kľúčové slová

https://fhvuniza-my.sharepoint.com/:x:/g/personal/eva_augustinova_fhv_uniza_sk/EVxMEouMT61Mvzs23xqm0wgBGusmY47JVeKv3S7D3qE2DQ?e=ppci8A

Súhrn sekundárnej literatúry

https://fhvuniza-my.sharepoint.com/:x:/g/personal/eva_augustinova_fhv_uniza_sk/EVNpliT87IVIn4FnW04uiFQB0AIotPXt0_EqQmTV9cSNvA?e=4SCvQy

Tvorba hesiel

https://fhvuniza-my.sharepoint.com/:x:/g/personal/eva_augustinova_fhv_uniza_sk/EYWg9KrgOEZLiL-WWRa_V1MB6rCoTuO3C5JXhPHJV9HRMA?e=4o7CLp

Heslá ku Chronológii dejín knižníc na Slovensku od počiatkov až po rok 2020

1. Krok
Po prihlásení do zdieľaného priečinka je potrebné si vybrať v online Exceli hárok označený svojim priezviskom.

Rok *	Rok do	Text udalosti *	Literatúra *	Predmetové heslo *	Lokácia/osobnosť	Poznámka
2004-09-13		10. výročie strediska UNESCO v Univerzitetnej knižnici v Bratislave oslávené znovuotvorením strediska po rekonštrukcii priestorov Klarise. Na slávnostnom otvorení sa okrem vedenia a pracovníkov UKB zúčastnili predstavitelia všetkých na Slovensku pracujúcich štruktúr UNESCO.	POLIEVKOVÁ, Anna. 10. výročie strediska UNESCO v Univerzitetnej knižnici. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitetná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 7-8. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	univerzitetné knižnice; jubileá	Bratislava	
	2004-11-03	Seminár o dejinách knižnej kultúry Trnavy a okolia. Hlavným organizátorom bol Národný bibliografický ústav SNK v Martine v spolupráci so Spolkom slovenských knihovníkov, Historickým ústavom SAV, Slovenskou historickou spoločnosťou pri SAV a Filozofickou fakultou Trnavskej univerzity (Katedra histórie).	KUJOVIČOVÁ, Michaela. Dni knižnej kultúry Trnavy a okolia. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitetná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 39-44. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	knížna kultúra; semináre		
	2004-12-02	Odborný seminár Informačné technológie v knihovníckej praxi. Organizátorom bola Slovenská chemická knižnica pri Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU.	SOCHOROVÁ, Jana a Renáta, ZÖRKLEROVÁ. Informačné technológie v knihovníckej praxi. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitetná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 44-46. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	semináre; informatika a knižnice; elektronické informačné zdroje		
	2004-12-09	Odborný seminár Ochrana súčasť kultúrneho dedičstva v právnych predpisoch – vývoz, odcudzenie, krádeže. Organizátorom boli Ministerstvo kultúry SR a Slovenské národné múzeum. Uskutočnil sa v priestoroch Slovenského národného múzea ako odborný program v rámci podujatia NOSTALGIA Expo 2004.	MÉSZÁROSOVÁ, Katarína. Konferencia o ochrane kultúrneho dedičstva. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitetná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 46-51. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	semináre; krádeže v knižniciach; ochrana dokumentov		

Všetky povinné údaje sú označené znakom * (hviezdica)

Dátum prvý

Povinný údaj - rok zadávať v nasledovnom tvare

RRRR-MM-DD

RRRR-MM

RRRR

Rok *	Rok do	Text udalosti *	Literatúra *	ključové slová *	Lokácia / Miesto
2004-09-13		10. výročie strediska UNESCO v Univerzitetnej knižnici v Bratislave oslávené znovuotvorením strediska po rekonštrukcii priestorov Klarise. Na slávnostnom otvorení sa okrem vedenia a pracovníkov UKB zúčastnili predstavitelia všetkých na Slovensku pracujúcich štruktúr UNESCO.	POLIEVKOVÁ, Anna. 10. výročie strediska UNESCO v Univerzitetnej knižnici. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitetná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 7-8. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	univerzitetné knižnice; jubileá	Bratislava
	2004-11-03	Seminár o dejinách knižnej kultúry Trnavy a okolia. Hlavným organizátorom bol Národný bibliografický ústav SNK v Martine v spolupráci so Spolkom slovenských knihovníkov, Historickým ústavom SAV, Slovenskou historickou spoločnosťou pri SAV a Filozofickou fakultou Trnavskej univerzity (Katedra histórie).	KUJOVIČOVÁ, Michaela. Dni knižnej kultúry Trnavy a okolia. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitetná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 39-44. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	knížna kultúra; semináre	Trnava
	2004-12-02	Odborný seminár Informačné technológie v knihovníckej praxi. Organizátorom bola Slovenská chemická knižnica pri Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU.	SOCHOROVÁ, Jana a Renáta, ZÖRKLEROVÁ. Informačné technológie v knihovníckej praxi. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitetná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 44-46. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	semináre; informatika a knižnice; elektronické informačné zdroje	
	2004-12-09	Odborný seminár Ochrana súčasť kultúrneho dedičstva v právnych predpisoch – vývoz, odcudzenie, krádeže. Organizátorom boli Ministerstvo kultúry SR a Slovenské národné múzeum. Uskutočnil sa v priestoroch Slovenského národného múzea ako odborný program v rámci podujatia NOSTALGIA Expo 2004.	MÉSZÁROSOVÁ, Katarína. Konferencia o ochrane kultúrneho dedičstva. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitetná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 46-51. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	semináre; krádeže v knižniciach; ochrana dokumentov	
	2004-04-14	Opätovné otvorenie Univerzitetnej knižnice v Bratislave. Najstaršia a najnavštevovanejšia vedecká knižnica na Slovensku bola dva roky pre rozsiahlu rekonštrukciu svojich troch historických budov pre verejnosť zatvorená. Okrem rekonštrukcie budov bola pripravená nová koncepcia jej fungovania, rozšírila sa ponuka služieb, zlepšila sa technická vybavenosť a umožnil sa bezbariérový prístup k informáciám a dokumentom.	POPOVÁ, Táňa. Otvorenie Univerzitetnej knižnice v Bratislave po rekonštrukcii. In: Bulletin Univerzitetnej knižnice v Bratislave. Bratislava: Univerzitetná knižnica v Bratislave. 2005, č. 1, s. 8-13. ISSN 1210-2016. Dostupné na: https://www.ulib.sk/files/Publikacie/bulletin/Bulletin1_2005.pdf	univerzitetné knižnice; rekonštrukcie knižnic	Bratislava
		Seminár E2B - účasť slovenských knižnic. Podujatie, na ktorom sa zúčastnili predstavitelia projektu E2B - knižnica elektronických časopisov (Elektronische Zeitschriftenbibliothek)	KATRINCOVÁ, Beáta. Seminár E2B - účasť slovenských knižnic. In: Bulletin		

Dátum druhý

Používa sa v prípade časového rozsahu.

Napr. Trvanie konferencie k dejinám knižnej kultúry Od (Dátum prvý) Do (Dátum druhý)

Nepovinný - slúži na určenie rozsahu, napríklad konanie konferencie a semináru, ak sa konal iba v jeden deň uvediem iba jeden deň. **Osobnosti - tiež rozsah** Tak isto použiť napríklad, pri

dátume úmrtia. Ak viem určiť dátum úmrtia zadám, ak nie tak nie a zostáva iba dátum prvý. rok zadávať v nasledovnom tvare **RRRR-MM-DD**

Rok je potrebné zadávať v nasledovnom tvare:

RRRR-MM-DD

RRRR-MM

RRRR

	A	B	C	D	E	
1	Rok *	Rok do	Text udalosti *	Literatúra *	Kľúčové slová *	Lokácia / Miesto
2	2004-09-13		10. výročie strediska UNESCO v Univerzitnej knižnici v Bratislave oslávené znovuo otvorením strediska po rekonštrukcii priestorov Klarisea. Na slávnostnom otvorení sa okrem vedenia a pracovníkov UKB zúčastnili predstavitelia všetkých na Slovensku pracujúcich štátiach UNESCO.	POLIEVKOVÁ, Anna. 10. výročie strediska UNESCO v Univerzitnej knižnici. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 7-8. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.uilb.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	univerzitné knižnice; jubileá	Bratislava
3	2004-11-03	2004-11-05	Seminár o dejinách knižnej kultúry Trnavy a okolia. Hlavným organizátorom bol Národný bibliografický ústav SNK v Martine v spolupráci so Spolkom slovenských knihovníkov, Historickým ústavom SAV, Slovenskou historickou spoločnosťou pri SAV a Filozofickou fakultou Trnavskej univerzity (Katedra histórie).	KUJOVIČOVÁ, Michaela. Dni knižnej kultúry Trnavy a okolia. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 39-44. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.uilb.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	knížna kultúra; semináre	Trnava
4	2004-12-02		Odborný seminár Informačné technológie v knihovníckej praxi. Organizátorom bola Slovenská chemická knižnica pri Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU.	SOCHOROVÁ, Jana a Renáta, ZORKLEROVÁ, Informačné technológie v knihovníckej praxi. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 44-46. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.uilb.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	semináre; informatika a knižnice; elektronické informačné zdroje	
5	2004-12-09		Odborný seminár Ochrana súčasť kultúrneho dedičstva v právnych predpisoch – vývoz, odcudzenie, krádeže. Organizátormi boli Ministerstvo kultúry SR a Slovenské národné múzeum. Uskutočnil sa v priestoroch Slovenského národného múzea ako odborný program v rámci podujatia NOSTALGIA Expo 2004.	MÉSZÁROSOVÁ, Katarína. Konferencia o ochrane kultúrneho dedičstva. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 46-51. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.uilb.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	semináre; krádeže v knižniciach; ochrana dokumentov	

Literatúra - povinný údaj

V danej bunke sa uvádza bibliografický odkaz pre zdroj daného hesla.

	A	B	C	D	E	
1	Rok *	Rok do	Text udalosti *	Literatúra *	Kľúčové slová *	Lokácia / Miesto
2	2004-09-13		10. výročie strediska UNESCO v Univerzitnej knižnici v Bratislave oslávené znovuo otvorením strediska po rekonštrukcii priestorov Klarisea. Na slávnostnom otvorení sa okrem vedenia a pracovníkov UKB zúčastnili predstavitelia všetkých na Slovensku pracujúcich štátiach UNESCO.	POLIEVKOVÁ, Anna. 10. výročie strediska UNESCO v Univerzitnej knižnici. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 7-8. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.uilb.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	univerzitné knižnice; jubileá	Bratislava
3	2004-11-03	2004-11-05	Seminár o dejinách knižnej kultúry Trnavy a okolia. Hlavným organizátorom bol Národný bibliografický ústav SNK v Martine v spolupráci so Spolkom slovenských knihovníkov, Historickým ústavom SAV, Slovenskou historickou spoločnosťou pri SAV a Filozofickou fakultou Trnavskej univerzity (Katedra histórie).	KUJOVIČOVÁ, Michaela. Dni knižnej kultúry Trnavy a okolia. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 39-44. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.uilb.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	knížna kultúra; semináre	Trnava
4	2004-12-02		Odborný seminár Informačné technológie v knihovníckej praxi. Organizátorom bola Slovenská chemická knižnica pri Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU.	SOCHOROVÁ, Jana a Renáta, ZORKLEROVÁ, Informačné technológie v knihovníckej praxi. In: Aktuality. Informácie z knižničnej a informačnej vedy. Bratislava: Univerzitná knižnica v Bratislave. 2004, roč. 6, č. 2, s. 44-46. ISSN 1335-5066. Dostupné na: https://www.uilb.sk/files/Publikacie/bulletin/Aktuality2_2004.pdf	semináre; informatika a knižnice; elektronické informačné zdroje	

V prípade, že je potrebné uviesť 2 a viac záznamov o literatúre, je nutné oddelovať jednotlivé zdroje pomocou reprezentatívneho znaku **bodkočiarka (;)**

Kľúčové slová

Je potrebné uviesť kľúčové slová k danému heslu, zoznam kľúčových slov je dostupný v samostatnom súbore https://fhvuniza-my.sharepoint.com/:x:/g/personal/eva_augustinova_fhv_uniza_sk/EVxMEouMT61Mvzs23xqm0wgBGusmY47JVEkv3S7D3qE2DQ?e=ppci8A

V prípade, že sa vami zvolené kľúčové slovo v zozname nenachádza môžete ho do tabuľky zapísať.

	A	B	C
	Kľúčové slová	Alternatívy	Dopísal/a
2	adresáre knižníc		
3	akvizícia		
4	archívne fondy		
5	audiovizuálne zberky		
6	benchmarking		Majerová
7	bibliografna		
8	biblioterapia		
9	budovanie knižníc		
10	cenzúra		
11	cirkevné knižnice		
12		

V prípade, že je potrebné uviesť 2 a viac kľúčových slov, je nutné oddeľovať jednotlivé slová pomocou reprezentatívneho znaku **bodkočiarka (;)**

Lokácia/Miesto

V danej bunke sa uvádza lokácia resp. miesto vzťahujúce sa k heslu, je to nepovinný údaj, zadávať v čo najzakladanejšom tvare a neurčitku. V prípade, že je potrebné uviesť 2 a viac údajov, je nutné oddeľovať jednotlivé slová pomocou reprezentatívneho znaku **bodkočiarka (;)**

- *krajiny zadávať v tvare (Slovensko, Maďarsko, Česko,)*

Osobnosť/Inštitúcia

V danej bunke sa uvádza lokácia resp. inštitúcia súvisiaca s heslom.

Poznámka - nepovinný údaj, slúži na poznámky tvorcov hesiel, napr. v prípade nutnosti dohľadania niektorých informácií, rozširujúcich informácií a pod.